

Bayer Zsolt: Gondolatok a zsúrpubiságról

2018 január 26. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

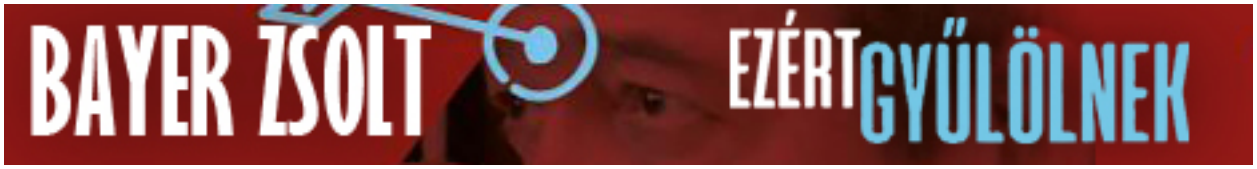
Mérték

De most komolyan, gyerekek, nem érzitek a dolog mélységes komikumát és szánalmasságát?

„Ti, e kor hajótöröttjei, lelki szegényei, összekevertétek a szabadságot önmagatokkal”

„A középiskolai tanuló élete: nyolc éven át napról napra megújuló harcba szállás, halálos veszedelem: minden reggel pontban nyolckor, a véletlenek és ravasz kelepcék és elhatározó események hullámzó harcterére kiront: sebeket kap, sebeket oszt, néha elvérzik. Másnap újra feltámad, kezdi elölr?l. Minden reggel új fegyverzet és új haditerv. Furfangos és végtelenül komplikált megfontolás, amiben százféle ok és okozat kombinálódik. A fegyverzet ma hiányos: éppen azért gondosan kell összeválogatni. Els? óra mennyiségtan. Az irracionális egyenleteknél tartunk, de a múlt órán még nem fejeztük be. Felelés eshet?sége 25-27 százalék.”

Ó, kérem, hát persze, ez még a jó öreg Karinthy és a Tanár úr, kérem, szinte csodálom, hogy még nem követelték a kiiktatását a tantervb?l. Igen, állandó harc, halálos veszedelem, továbbá az irracionális egyenletek, és akkor arról még nem is beszéltünk, hogy „szerdai nap lévén, én istenem, a mennyiségtan után két óra mértani rajz. Hiányzik a szépiám, a görbe léniám is hiányzik, amit pedig ma összeírnak. Guttmann ígért egy gumiguttit, azt elkérem. Vörösmarty Nyelvszépségei.”

Na ugye… És tessék elképzelni, mi szüksége volt Karinthynak az irracionális egyenletekre, valamint két óra mértani rajzra. És akkor még mindig nem beszéltünk Móráról, a falusi, tanyasi iskolák tanító urairól, az abszolút tekintélyekr?l, a szólásszabadság teljes hiányáról, Kosztolányi Aranysárkányáról, a kisvárosi gimnázium szintúgy megkérd?jelezhetetlen tekintély? tanárának haláláról, aki pontosan abba hal bele, hogy egy galiciáner fia a csak arra a közegre jellemz? kérlelhetetlen „szabadságvággyal” és „állandó kételkedéssel” megkérd?jelezi ezt a tekintélyt.

S még egyetlen szót sem szóltunk arról a fasori evangélikus gimnáziumról, amelyben Kálmán Imre, Kandó Kálmán t?rte a teljes szólásszabadságtalanságot és elnyomást, ahol ugyanezt t?rte Harsányi János, egészen a Nobel-díjig, és szintúgy t?rte az elnyomást, a túlterhelést, a sok teljesen felesleges tanulnivalót Wigner Jen?, Neumann János és Teller Ede, hogy aztán a sok-sok megaláztatás, elnyomás és felesleges tanulás után világhír? tudósok legyenek (nyilván csak bosszúból).

Ilyen volt az a régi, elviselhetetlen élet, amelyben „a tanár sokáig nézte a noteszt; halálos feszültség remeg az Osztály felett. Mikor kés?bb a francia rémuralom történetét olvastam, mikor a Bicetre foglyai közül el?szólítják a halálraítélteket: mindig így tudtam csak elképzelni. Az agyak utolsó, véres er?feszítésben kapkodnak lélegzet után – még van két másodperc, azalatt mindenki villámgyorsan elmondja magában a mértani haladvány tételeit.”

Ó igen, ebben a régi, elviselhetetlen életben született mindig újjá Magyarország, abban a régi, elviselhetetlen, szabadsághiányos, szólásszabadságtalan, tekintélyelv?, kiszipolyozó, urambátyámos, csend?rpertus világban tudta megmenteni sokadszorra is ezt a nemzetet az életnek Klebelsberg Kunó, Horthy Miklós és Bethlen István. Abban a cudar világban élt túl mindent az örök magyar jobbágy, a magyar paraszt a kiirthatatlan mentalitásával, amellyel soha nem akart belvárosi „értelmiséggé” romolni, de még Lenin-fiúvá se.

Csak élte örökké a fekete bojtár elbeszélhetetlen életét, és nézte, hogy „egyszer volt szép az anyám tánca, / mikor kend?jét gyepre hányta, / a Korhány vizénél, Pusztapándon, / s bokázó lába pásztort?znél, / öles apám örömére / szállt, mint illat a virágon.” Élték a fekete bojtárok az örök magyar jobbágy és paraszt életét, Móricz h?seinek életét, a barbárok életét, az elsodort falu életét, és a tanyasi iskolákban, falusi iskolákban, megkérd?jelezhetetlen tekintélyek elnyomása alatt növekedtek a furfangos Cintulák és a kis bicebócák. Fekete Istvánok paradicsominak megírt falvaiban a tanítók vonalzóval, az apák olykor „ustorral” adták az ifjúság tudtára, hol húzódnak a szabadság határai – ma börtönbe zárnák mindegyiküket. A városi fiú- és leánygimnáziumokban is ott lebegett a halálfélelem az osztályok felett, örök Nyilas Misik panasza szállt a kollégiumok éjszakai csöndjében – jaj, de idejétmúlt!, jaj, de poros!, jaj, de unalmas!, jaj, de felesleges! Nem akarom elolvasni!

Ó igen, ki is merészelte volna Torma tanár úr tekintélyét és mindenhatóságát egy pillanatra is kétségbe vonni…

Igen, mindenütt Tormák, Fr?hlichek, Schwickerek és a háromnegyedes dolgozatok, mindazonáltal Pet?fi nemcsak az Alföldet bírta jellemezni, de a Tiszát is és a „jó öreg kocsmárost, aki alatt saját atyja értend?”, vagy az egyfeles dolgozat ugyebár. „Pet?fi lírai költészetében a szubjektív, az alanyi elem lelkesíti legjobban szívünket, míg Aranynál a komoly, objektív hang késztet férfias bölcselkedésre”, és Goldfinger Dezs? elégedetten hátrad?l.

Míg két sarokkal odébb éppen „Ezer esztend? távolából, / hátán kis batyuval, kilából / a népségb?l a nép fia. / Hol lehet altiszt, azt kutatja, / holott a sírt, hol nyugszik atyja, / kellene megbotoznia” – nincsen semmi kétség efel?l sem, miképpen az is bizonyos, hogy három sarokkal feljebb pedig a gittet rágják és megvédik a grundot. Mert a grund a szabadság, az a szabadság és a törökmézárus örök igazsága, miszerint „hát most drágább, hát most kevesebb”, és mindezek alján, bár nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy „tán Ujpesten, / Húszesztend?s legénynek vackán / Álmodik a Nyomor”. S az is biztos, ha már ?t citáltuk ide, a táltosfiúnkat, a mi zseninket és nyomorult, szabadk?m?ves senkik foglyát, biztos az, hogy „Megöl a disznófej? Nagyúr, / Éreztem, megöl, ha hagyom, / Vigyorgott rám és ült meredten: / Az aranyon ült, az aranyon, / Éreztem, megöl, ha hagyom.”

Nos, az a szomorú hírem van, hogy ez ügyben az égvilágon semmi sem változott, s?t csak rosszabb lett, de akkor is mondom, hogy tehát mindezek alján ez az ország élt, lüktetett, alkotott, szeretett, nemzett, tette a dolgát. S ha eljött az id?, hát meghalt, az örökkévalóság szép hitével szívében, mert az örök jobbágyok és parasztok, a folyton csak megalázott, szólásszabadságtalan, könyörtelenül elnyomott, feleslegességeket tanuló deákok és tekintélyelv? tanítóik és tanáraik ebben hittek. Nem pedig a belvárosi „értelmiségiek” mindig mindent megkérd?jelez? nihiljében meg világmegváltó utópiáiban, amelyek mindig és újra meg újra szépen slichtolt hullahegyekkel voltak megjelölve, egyre nagyobb dics?ségére az egymást mindig felismer? és számontartó lukácsistáknak.

Tényleg, jönnek a választások, most kell megint eldönteni, hogy azt szeretnénk, ha az egymást mindig felismer?k mondanák meg újra, hogy mi legyen, vagy az örök parasztok, de ez most mellékes. Most rólatok van szó, tirólatok, akik vagy ezren kibuliztatok ismét a térre, a másik ezer meg a szokásos volt, szóval kibuliztatok oda, hogy kijelentsétek, ez így nem mehet tovább, mert tinektek olyan, de olyan nehéz, annyi, de annyi feleslegességet kell megtanulni, és olyan, de olyan nyomasztó, nagy szólásszabadságtalanságban szenvedtek. És megfojt benneteket a tekintély meg a dölyf, miközben – jóindulatúan elhiszem nektek még ezt is – bennetek is ott dübörög a táltosfiú nagy természete.

Mély meggy?z?désetek szerint „»Az én jachtomra vár a tenger, / Ezer sátor vár énreám, / Idegen nap, idegen balzsam, / Idegen mámor, új leány, / Mind énreám vár, énreám.« »Az egész élet bennem zihál, / Minden, mi új, felém üget, / Szent z?rzavar az én sok álmom, / Neked minden álmod süket, / Hasítsd ki hát aranyszügyed.«”

Jól van, nincsen ezzel semmi baj, gyerekek, a szent z?rzavar már megvan, most viszont kellene mellé egy kis teljesítmény. Egy kis szerénység, egy kicsike jóféle csend, csihadás. Egy kicsikét bele kellene pillantani a múlt mélységes mély kútjába, mert e pillantás híján hajlamos azt gondolni az ember, hogy ?vele kezd?dött és ?vele végz?dik minden.

S leginkább azt, hogy ? valami kivételes, sosem volt csoda, manapság úgy mondanánk: hajlamosak vagytok elhinni, hogy a hátsó feletekb?l rángattátok el? az egész világot. Pedig higgyétek el, dehogy rángattátok, nem csináltatok ti még semmit sem. Viszont kiválóan megtanultátok önnön kisszer?ségeteket, nihilizmusotokat, tehetségtelenségeteket és mélységes mély lustaságotokat megmagyarázni és ellátni eszmével, ideológiával, „gondolat helyett gondolatmenettel”.

Mondanám nektek, ha értenétek, de nem értitek, mert nagyjából nem értetek ti semmit sem ott, a téren, a Téren vagy ezren, amint éppen ultimátumot adtok a kormánynak.

De most komolyan, gyerekek, nem érzitek a dolog mélységes komikumát és szánalmasságát? Nem, azt hiszem, nem érzitek, hogyan is éreznétek ti, e kor hajótöröttjei, lelki szegényei, ti összekevertétek a szabadságot önmagatokkal, és saját kisszer?ségeteket képzelitek h?siességnek.

De ez is oly’ unalmas már, bár kétségtelen, hogy igazából nem ti tehettek róla, hanem a másik ezer, aki elkísért benneteket, és persze a belvárosi „értelmiség”.

Bayer Zsolt - www.magyaridok.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló